ДМИТРО ЧУБ

На гадючому острові

З АВСТРАЛІЙСЬКИХ ПРИГОД

ВИПАДКОВА ЗУСТРІЧ

На місце нової праці я приїхав у п'ятницю увечорі, а вранці, виспавшися у бляшаному ба-раці, я вже оглядав нову околицю. Вона мені, правду кажучи, більше сподобалася, ніж попередня. Мені давно хотілося помандрувати з рушницею по плавнях та по лісових хащах і горах, перемагаючи перешкоди й небезпеки.

Але де ви тут поблизу знайдете ті небезпеки? Адже, тут немає навіть путящого звіра. В Австралії, правда, є давуни та крокодили, які часто бувають небезпечними для людини, але й вони десь далеко, аж у Квінслянді, на півночі Австралії.

Проте, я таки був трохи вдоволений, що поблизу були хоч невисокі гори, вкриті рідкуватим лісом, а в долині, попід горою, ховаючись за очеретом та деревами, протікала річка, де, як я довідався, було чимало різної дичини й гаддя. Більше того, тут поблизу частими гістьми були й кенгуру.

Вийшовши цього ранку за ворота, я побачив, що по другий бік дороги, під гіллястим евкаліптом, на дротяній огорожі, висіли чотири забитих гадюки. Я підійшов ближче і почав роздивлятися. Одна з них чорна, метрів на два завдовжки, а решта менші, піскуватого кольору, що звуться тут "тайґерснайки", тобто тигрові гадюки, що є майже найбільш небезпечними для людини.

Дрки я роздивлявся, прилетіли на дерево дві кукабари і підняли такий галас, ніби там знеслось і кудкудахкало з десяток курок заразом. Кукабари ніби гнівалися, що я зайшов до їх здобичі. За їхнім криком я не зчувся, як до мене ззаду наблизився якийсь хлопчина і запитав:

— Що, дивитеся на моїх гадюк?

Я оглянувся і побачив смуглявого хлопця років тринадцяти. Мені здалося, що я його десь бачив, але не встиг я пригадати, як він майже вигукнув:

_ Та це ви в Баньйолі були, все з дівчинкою ходили?!

І я у ту ж мить пригадав Італію, табір ІРО і хлопчика Василька.

Боже мій! Та це ж той самий симпатичний Василько, що переживав велику трагедію через свого біленького песика, властиво щеня, яке він привіз із собою з Німеччини. Пригадую —ніби це трапилося вчора — як він, вийшовши в таборі Баньйолі від австралійського консула, стояв із братом коло бльоку "Р" із слізми на очах і тримав на руках свого песика Найду, якого консул не дозволив брати до Австралії.

_ Забороняє австралійський закон, — казав він Василькові.

Я пробував тоді втішити засмученого хлопця, але справа ця погіршувалась тим, що в хаті його штурмував другий "консул" в особі матері, яка домагалася, щоб він лишив, нарешті, своє щеня.

Я тоді виїхав за кілька день з табору і не знав кінця цієї історії. Тим то я мимоволі одразу запитав:

— А як же, Васильку, з Найдою? Покинув в Італії?

Василько якось гордовито глянув на мене, ніби дивуючись, що я й досі не знаю таких загальновідомих речей, і сказав, посміхаючись: —Еге ж! Глядіть, бува, так би я й покинув ового Найду. І відразу додав: _ Він тут, зо мною!

— Як з тобою?! — майже вигукнув я з неспо. діванки. _ А консул же заборонив?

І Василько розповів мені цікаву історію про те, як він проніс песика на пароплав у скриньці, так що ніхто й не помітив.

— Але тут прийшла нова біда, — продовжував він розповідати, _ хтось, мабуть, побачив, як я годував Найду або як я купав його, і доніс капітанові, бо одного дня, як уже переїхали Суезький канал, через голосники повідомили, що на пароплаві хтось незаконно перетримує щеня, а тому власник його мусить негайно зголоситись до капітана. А через півгодини почали шукати в нашому кінці по каютах. Посадивши Найду в відро і накривши рушником, я ледве встиг пронести його до пароплавного кухаря — індуса, з яким ми добре заприятелювавали ще з перших днів, і дав до схову. За те ялатив йому цигарками, які давав брат.

_ Та найбільше, мабуть, хвилювалась моя мама, — казав далі Василько, — вона все мені дорікала:

— Тут хоч би душі свої довезти цілими, а ти ще собак возиш, _ казала вона. — Та через тебе й нас усіх повернуть назад до Німеччини.

_ А я таки довіз свого Найду до Австралії і щасливо проніс на берег, хоч і була сувора контроля, _ так закінчив Василько свою розповідь. Ця історія мене таки немало здивувала.

Тим то Василько, хоч і зле зробив, що порушив державний закон, здавався мені щирим до Найди і спритним.

А Василько знову, безтурботно посміхаю-ючись і ляскаючи якоюсь хмизиною по дереві, розповідав про свої пригоди, про гадюк і кен-ҐУРУ-

— О, тут, як попрацюєте, то побачите їх часто, — казав хлопець. _ Он там, за тією горою, є ціла гадюча фарма, розплідник такий, _ він показав рукою в той напрямок. А коли ми вже повернулися до своїх бараків, Василько додав:

— Коли хочете, сьогодні по обіді підемо до річки поблукаємо.

До обіду я впорядковував своє нове мешкання, а пізніше, коли сонце зменшило свій шал, до кімнати постукав мій знайомий Василько.

— Ну що, підемо? _ запитав він якось переможно, відчинивши двері і ставши у всеозброєнні. Через плече у нього висів бінокль на ремінці, а на ногах були ґумові чоботи.

— Та ти, я бачу, готовий до наступу? _ сказав я, і, не довго думаючи, зібрався піти, сподіваючись, що Василько покаже мені добрі місця, де можна буде вудити рибу.

Вийшовши з кімнати, я побачив коло бараку дебеленького песика. Василько відразу ж прикликав і сказав:

— Найда! Дай панові лапку! — і підвів його до мене, щоб познайомити. Це вже не було те двомісячне щенятко, що я його бачив у Баньйо-лі. За рік воно виросло і виглядало вже величеньким псом.

— Розумний песик, _ ствердив я, і ми рушили в дорогу. Василько зайшов іще до свого бараку і виніс для мене теж пару ґумових чобіт. Я, правда, вирішив не обувати їх, але Василько доводив:

— Без цього тут небезпечно коло річки: десь гадюку наступите, або ще яка халепа.

Потім витяг з-під барака два міцні залізні дроти по метрові завдовшки:

— А це буде наша зброя, _ сказав він. За якісь десять хвилин ми вже наближалися до річки, що ховалася за високою густою травою, очеретом і деревами.

Коли ми звернули ліворуч з греблі, Василько гукнув свого песика Найду і наказав йому іти позаду й не метушитися.

Ми пішли, обережно ступаючи у високій траві, що сягала до пояса, обминаючи ями з водою, переступали через дерева, що лежали на дорозі. Крізь чагарник та очерет я бачив, як була захаращена річка гілками та цілими деревами, що стирчали з води, а з високої трави визирали то тут, то там, мов чорти, чорні обгорілі пеньки, що свідчили про колишні пожежі на цих просторах.

Василько ішов попереду, за ним я, а за мною, тримаючи хвоста бубликом, біг Найда.

— Добре, що сьогодні соняшний день, _ почав я говорити, але в цей момент Василько підняв догори вказівний палець лівої руки і зупинився:

— Дивіться, — сказав він якось таємничо і, показавши вбік на траву, додав: _ тут уранці пролізла гадюка, — бачите?

Дійсно, трава була ніби розділена надвоє, а на самім низу в'юнчастою стрічкою прослався слід.

_ В Австралії, _ сказав Василько, коли ми рушили далі, — є до 120 порід гадюк. Найне-безпечніша тут — це тигрова, але у Квін-слянді, на півночі Австралії, є ще страшніша, що зветься тайпан. Вона сама нападає на людину і навіть давунів перемагає.

А ти звідки знаєш, Васильку? — запитав я.

Я читав про це у австралійських книгах.

А хіба по-англійському ти вже тямиш добре?

О _ о — о, протяг він багатозначно, — перфект. Я ходжу до гайскул і маю найкращі оцінки у клясі.

То добре, — сказав я. _ А як у тебе з українською?

— З української мене вчить брат. Він же вчився в інституті,а тут працює в їдальні.Я маю всі підручники і дістаю "Євшан Зілля" з Канади, а крім того, пишу щоденник про всі мої пригоди і випадки.

Відокремившись трохи від Василька, я наблизився до річки і в ту ж мить побачив гадюку піскуватого кольору, що лежала на купці хмизу, який під деревом нанесла вода. Я замахнувся своєю залізною дротиною, але гадюка так швидко шмигнула у воду під берег, що мій удар спізнився.

— Вони дуже меткі, — гукнув до мене Василько і підійшов ближче. Ми пішли знову разом, а він розповідав притишеним голосом далі:

— Мені трапився був один випадок, коли ми ще робили на фармі у Мільдурі. Там гадюк було ще більше. Та ще коло нас був ліс. Іду я раз увечері. Місяць уже зійшов, і добре видно. Дорога ішла лісом. Зліва ліс, а справа зруб і дрова, поскладані в штабелі. І раптом, вийшовши на закрут дороги, я побачив, що на дорозі щось ворушиться і гойдається. Я зупинився і, приглянувшись, побачив виразніше, що то по-злазились гадюки і, поскручувавшись по дві —три докупи, попіднімалися на фут або й вище і хилитаються, ніби танцюють. Я спершу злякався, а потім узяв грудку і кинув. Вона упала, розбившись, але гадюки гойдалися далі .Тоді я взяв більше грудок і почав кидати одну за другою. Гадюки

враз опустилися, і я помітив, як кілька з них, піднісши голови, кинулися до мене. Я швидше тікати, і за кілька хвилин був уже в хаті. Тоді господар посадив мене на авто і за півгодини ми рушили вдвох.

Наблизившись, ми побачили, що гадюки знову Гойдаються на дорозі, ніби якесь бадилля від вітру. Тоді господар пустив швидко авто просто на них. Під колесами якось аж залопотіло, коли ми переїздили, а потім, повернувшися назад, ми знайшли десятків півтора забитих та придавлених, що не могли рушити з місця, тільки мотали хвостами та головами.

_ То влітку, у місячні ночі, вони влаштовують такі тут забави, — сказав мені господар.

— Він уже не один раз давив їх тут автом.

Особливо їх було багато під штабелями дров. А тут гадюки часто живуть навіть у кролячих норах, їх там багато під горою.

Раптом Василько зупинився і, піднявши знову палець догори на знак небезпеки, зняв бінокль і сказав:

_ Подивіться, он там гріється дві гадюки.

Я взяв бінокль і скоро побачив двох гадюк, що скрутившись, лежали під деревом на пеньку.

Висока трава заслоняла їх трохи, а невелика долинка, в якій стояла вода, перетинала нам шлях. Тоді ми пішли до того дерева, обходячи боком. Та коли ми наблизилися до того місця з піднятими дротами, від гадюк уже не було й сліду. Почувши, певно, розмови або тріск під ногами, вони своєчасно втекли у нору під деревом.

— Я вже їх двічі тут бачив здалеку і ніяк не можу підійти ближче. Отакі чуткі, — казав розчаровано хлопчина.

В цей час трохи збоку, позаду тривожно загавкав Найда. З тону гавкання було чути, що є якась поважна причина. Ми поспішили до нього і скоро побачили, як, піднявшися на цілий фут від землі, мов чорний патик, стояла перед псом гадюка і, повернувши голову до напасника, погрозливо сичала.

Зовсім близько, праворуч від гадюки, з трави стирчав такий же чорний обгорілий щербатий пеньок.

Здавалося, що й ця чорна гадюка тільки-що вилізла з цього чорного пенька. Ми зупинилися позаду від пса, але ні гадюка, ні пес не рушили з місця: Найда і далі завзято гавкав, а гадюка сичала далі, не бажаючи відступати.

Постоявши так хвилину, Василько зміркував:

— Стійте тут, _ сказав він до мене, мов командир до рядового вояка, а сам позадкував назад. Потім пішов праворуч, далі пригнувся і, ховаючись поза обгорілим пеньком, щоб не помітила гадюка, наблизився і, вискочивши в одну мить із-за пенька, ударив гадюку дротиною.

Вона, мов перетята, закрутилася на одному місці, то звиваючись кільцями, то розправляючи своє блискуче чорне тіло.

Ще кілька ударів по голові, і Василько переможно підносить її на кінці дроту догори і, повісивши на кінець сухої лежачої гілляки, діловито каже:

_ Блек снайк . . . шість футів довжини.

Щойно забита гадюка ще ворушить кінцем свого хвоста, але ми вже йдемо на те саме місце, звідки прибігли п'ять хвилин тому.

Далі ми звернули вбік і пішли до стовбура гігантського дерева, що лежало на землі. Тоз-щина його удвічі перевищувала мій ріст, а ,Р дуплявину середини можна було скраю зайти і стати.

— Не заходьте туди, — казав мені Ваилько, коли я наблизився, — бо там повно буває всякої нечисти: і павуків, і ящірок, і гадюк.

НЕСПОДІВАНИЙ НАПАД

Але Василькові хотілося вилізти на це товстелезне дерево, і ми вирішили зайти з тоншого кінця. Побіля дерева ішла невеличка стежка, на яку схилилася ніби покосом висока трава. Василько, що йшов попереду, раптом став, і знову підняв палець. Я глянув униз, куди він показував дротом, і ми разом підняли дроти. З-під густої трави, що схилилася на стежку, видно було міцний гадючий хвіст. І в той же момент, як ми підняли догори свої озброєні руки, той хвіст ворухнувся і зник під травою. Вслід за цим ми разом ударили по траві, де сподівалися влучити гадюку.

Але що це?

В одну мить грива поляглої густої трави, здригнувшись, підлітає догори і назустріч нам з роззявленою пащею, в якій блиснули рідкі зуби, рвонулась до нас здоровенна ґуана _ товста, з міцними лапами, австралійська ящірка, що сягала двох метрів довжини.

Поява цієї дивної тварини була цілковитою несподіванкою. Тим то Василько аж скрикнуЕ, і ми, не встигши підняти своєї зброї, відскочили в різні боки. Та мого супутника спіткала нова перешкода: коли ґуана кинулась до нього, він зачепився за суху гілку, що лежала позаду, і

раптом упав на траву. Ґуана в ту ж мить схопила Василька за носок ґумового чобота.

Але Найда в цей час, як з-під землі, з'явився позад ящірки і, загавкавши, куснув її за товстого, майже чорного хвоста, схожого на гадючий. Я теж підбіг у той момент, як ґуана, кинувши Василька, обернулась до Найди, і вдарив її кінцем дротини по боку. Діріт гупнув, МОБ у подушку, але спільний протинаступ, видно, її злякав, і вона миттю шугнула у високу траву, як у воду. Пес кинувся навздогін, але Василько, схопившися на ноги, гукнув Найду до себе.

Це сталося так швидко, що ми тільки дивилися один на одного, посміхаючися, ніби не знали, де лихо взялося і де поділось.

_ Та то, Василю, цілий крокодил! — сказав я, — і де воно тут таке виросло?

Але хлопець стривожено оглянув спершу уважно пса, що, переможно помахуючи хвостом, підбіг до свого господаря, а тоді сказав:

_ Щоб не вкусила ще Найди, а то цілий місяць не заживає рана після її укусу, а як і загоїться, то щороку в той самий місяць і день знову відновлюється рана і ятриться, і опухає.

— Правда, _ казав Василько далі, — я теж мав сутичку з ґуаною, але то, видно, була невелика, _ зустрівся з нею на дереві. Я поліз якось на дерево, на якому в дуплі були папу-женята, — хотів подивитися на маленьких.

Тільки я зліз і хотів заглянути, а вона мені назустріч — трохи за носа не гризнула. Я крикнув несамовито і мало не полетів з дерева додолу. Добре, що і вона мене, мабуть, злякалась, бо сховалася назад, _ закінчив Василько, а за хвилину, вернувшися думками до нашої пригоди, додав:

— Ми її, мабуть, по хвості смальнули, що кинулися до нас, бо коли б по спині або по голові, то вже б не нападала так.

Після цього випадку, хлопчина не поліз уже на товстелезне дерево, що лежало на землі, а ми пішли до лівого рукава річки, що оперізувала і з цього боку цей клапоть землі.

Знайшовши деревину, що лежала впоперек річки, мов кладка, ми перейшли на другий бік.

Кілька сполоханих чапель та диких качок знялися і полетіли геть на другий бік, де були плавні. На цьому боці річки попід горою й на горі було царство кролів. Вони раз — у — раз зривалися мало не з-під ніг,ховалися в нори попід камінням або бігли стрімголов геть від нас.

Тут не було такої високої трави, бо паслися іноді вівці.

_ Не повезло нам сьогодні, — сказав Василько, коли ми посідали на пласкому сірому камені спочити, — то було за пару годин сам заб'ю п'ять — шість гадюк, а сьогодні трохи й мене самого та погана ґуана не з'їла.

— А чим вона харчується? _ запитав я.

_ Чим живе, питаєте? Та їсть і кроленят, і пташенят, і яйця, де знайде. Невеликі ґуани так лазять і в кролячі нори, шукаючи поживи.

Але такої, як нам попалась, я ще не бачив ні разу, _ сказав хлопчина, — і помацавши кінець свого ґумового чобота, чи не прокусила наскрізь, погладив по голові Найду, що терся коло ніг, зауваживши:

— Ні, я таки не даром тебе привіз до Австралії. . . .

Слухаючи розповіді Василька, я дивився, як далеченько вгорі по крутому схилові, то зникала, то з'являлась біла пляма.

— Він щодня там полює на кролів, — пояснив мій супутник, коли побачив, куди я дивлюсь.

_ То кіт з наших бараків, але додому вертається тільки надвечір.

А кіт дійсно полював. Він то завмирав на однім місці, то непомітно пригинався під камінням, очікуючи жертви.

ВИПАДОК З КЕНҐУРУ

Відпочивши трохи, я вже сподівався, що на цьому наша мадрівка закінчиться, але мій молодий мисливець сказав, що підемо ще праворуч попід горою:

_ Там с печера, а коло неї папороть, що росте, як дерево. Я вже й лазив на папороть, —сказав Василько.

Ідучи попід горою, ми бачили цілі купи вже сухого, поламаного колись бурею дерева, знову обгорілі пеньки, кістяки з рогатої худоби або купки білої вовни з овець, що давно колись подохли і зогнили.

Коли ми наблизилися до молодого, десять років тому насадженого соснового лісу, поба-ли кількох австралійців, що підчухрували гілля.

Вони вже, видно, добре знали Василя, бо відразу привіталися з ним і почали жартувати, а далі один з них сказав:

_ Василько, нацькуй свого пса на кенґуру, вже там он плигають, — і він показав рукою.

Вони знали, що хлопчик любив ганятись разом з Найдою за кенґуру. Василько дійсно зрадів і, розпитавши, де бачили, хутко рушив туди. Йому хотілося, видно, показати мені цих дивних тварин, а також завзятість Найди.

З нами пішов і один з австрлійців, що звався Джек.

Справді, метрів за двісті, за чагарником, що відокремлював насаджений ліс від пасовиська й від річки, паслися або бавилися чотири кенґуру. Ми причаїлися за кущами і спостерігали. Одна з них у своєму мішку поперед себе мала невеличке кенґуренятко. Воно іноді теж вилазило, щипало траву і знову верталося на своє місце, і тільки голівка виглядала звідти. Дві інших билися між собою. Це був справжній бокс. Стоячи на двох лапах і притиснувши одну лапу до грудей, кожна намагалась другою лапою дати доброго стусана іншій. До того ж вони так спритно відскакували, ухилялися від

ударів, і знову нападали, завзято і спритно б'ючи своїми лапами і тримаючи гордо свої красиві голівки.

Дивлячись на цей двобій, мені пригадалися оповідання знайомого інженера Сув-чинського, що працював у фармера в далекій околиці Вікторії і часто полював на кенгуру, які нищили посіви й городовину.

_ Сідає було розгніваний фармер у авто за кермо, — розповідав інженер, — і я з ним з рушницею, і їдемо, щоб помститися за вчинену, шкоду. Побачивши десь кенґуру, ми гналися і нещадно стріляли їх, лишаючи серед степу, і навіть шкур не знімали. Але деякі з них тікали із швидкістю п'ятдесяти миль на годину, що ледве можна було нагнати. Але ж і хитрі вони, — сміявся інженер, — іноді бачить, що не втече, то вона забіжить в отару овець і сяде.

І що ж, стріляти між овець не будеш. А що вже який кущ чи паркан перескочити _ то це їм ніщо. До десяти футів заввишки стрибають.

Багато ми їх винищили так. Проте господар мав вдома двоє малих кенґуренят, що бавилися з нами, як ягнята.

Я, правда, теж знав, що кенґуру — найхи-мерніші і найвигадливіші тварини в світі.

Але все те я знав з оповідань і з книжок, а тут вони були ось живі перед нами серед природи.

Щоб не злякати їх передчасно, ми ішли ліском, ховаючися далі поза чагарником. А коли вже майже порівнялися з ними, вони припинили свій герць і насторожилися, певно, відчули нашу присутність.

_ Ось я їх налякаю, — сказав Василько і пустив свого Найду, що тримав за нашийничок коло себе. Я хотів стримати ще, але вже було пізно: Найда, вирвавшися з-за чагарнику, раптом завзято загавкав і кинувся до кенгуру.

Ми теж вийшли з укриття, щоб краще бачити. Тварини кинулися до втечі, але не панічно з усіх сил, а досить повільно пострибали до річки. Першою тікала та, що була з кенгуреням, ніби боялася за малого. Перетнувши річку в наймілкішому місці, де вона часом майже пересихала, вони були зупинилися, але песик переслідував їх далі. Ми й собі наблизилися до річки. Кенґуру відбігли ще далі, але пес не давав їм спокою й там. Тоді одна з них, що бігла позаду, зупинилася під деревом і, обернувшися до пса, стала, ніби готова прийняти бій.

Пес теж зупинився, невгаваючи гавкати, але близько підійти боявся.

Тим часом, почувши цю гавкотняву, підійшли й інші австралійці, що були в лісі. Одні дивилися, а інші почали підохочувати та нацьковувати Найду на кенґуру:

— Скіч гім, Найда! — кричав один, показуючи рукою на кенґуру.

— Сул гім! Чайс гім! _ гукав здалеку ін— . ший, не бажаючи переходити мілкої річечки.

І пес ще з більшим завзяттям рвався до кен_ ґуру, яка стояла на ввесь зріст, мов готова до боксу. Навіть іноді притискувала одну лапу до грудей, як фаховий боксер. Вона спокійно дивилася на метушливого напасника, тільки зрідка повертала голову вбік або прищулювала вуха.

Я стояв трохи позаду, злізши на високий обгорілий пеньок, щоб було видніше цей поєдинок.

Василько ж, стоячи аж коло самої річечки, мовчки дивився на цю історію, але по його обличчю видно було якесь вагання чи нерішучість. Він, певно, і хотів, щоб Найда переміг, прогнав кенґуру, але й боявся за долю свого пса.

Я вже стрибнув з пенька, щоб порадити і

Василькові відкликати Найду, але Джек знову загукав:

— Сул гім! Чайс гім, Найда! і Та я ще не встиг сказати Василькові й

слова, як сталося те, чого я ніколи не сподівався: в той момент, як пес, підохочений Джеком, рвонувся ще завзятіше і ближче до кенґуру, спокійна і мовчазна тварина раптом зробила один стрибок уперед, і Найда в одну мить опинився у її обіймах, притисутий до грудей.

За тим кенґуру, так само не поспішаючи, обернулася праворуч і пострибала геть, а Найда тільки безпорадно мотав ногами в повітрі та придушено жалібно скавучав.

Василько ж, що стояв тепер поруч мене, тільки ойкнув і простогнав, ніби поранений несподіваним пострілом. Він, мабуть, в цей час відчув,

що раптом утратив щось дороге йому, що з ним уже давно зрослося і зріднилося. . . .

— То вже пропав пес, — сказав один з австралійців, що невтрально стояв позаду, _ або задушить, або втопить.....

Ці слова ще дужче приголомшили хлопчину, і він, повернувшися до мене, ніби благав порятунку в цю трагічну хвилину.

В його очах світилося благання і безнадія.

Але це тривало лише одну мить.

— Біжімо! _ раптом мимовільно вирвалося у мене, коли н почув здогад австралійця, і ми кинулися щосили бігти вздовж річки в тому напрямку, де недавно зникла з очей зухвала тварина, що понесла нашого Найду.

Покручена річка, гіллясті дерева, пеньки й каміння — все це гальмувало наш біг, ми часто зупинялися, обминали або перелазили через лежачі дерева, а чагарники й високий бур'ян вздовж річки часом зовсім закривали від нас протилежний берег, де мала б бути кенґуру.

Річка ж поступово повертала праворуч і нам хотілося випередити химерну тварину і раптовим наскоком відвоювати Найду. Але для цього треба було бачити її і не випускати з очей.

Іноді ми зупинялися, щоб подивитися на протилежний бік, але нічого не помітили, навіть не чути було вже і скавучання пса.

І ми бігли знову і знову.

Василькові дуже заваджали його ґумові чоботи, і він уже стомився і важко дихав.

Пробігши так хвилин з п'ятнадцять, або й більше, ми вже перейшли на повільнішу ходу, та й річка тут ще більше повертала праворуч.

Вона тут була вже глибша, і наш берег був значно вищий і стрімкіший.

Але кенґуру й тут по той бік річки ніде не було видно, хоч місцевість і була досить рівна і відкрита.

Що ж тепер робити? _ запитав розпачливо задиханий хлопчина, — невже .... Та я не дав йому договорити, схопивши міцно рукою за його плече і присідаючи на землю: метрів за тридцять від нас, залізши до половини в воду, у річці стояла кенґуру і топила Найду. Я не стільки розгледів, що робить ця тварина, як догадався, побачивши її в річці крізь гілля молодих дерев.

Пригинаючись до землі, часом майже на четвереньках, ми швидко ринулися вперед і зупинилися тільки тоді, коли порівнялися із цією бездушною твариною.

Тепер ми бачили її зблизька, з високого берега, дуже виразно: вона, мов людина, стояла ось перед нами у воді і тримала Найду передніми лапами, зануривши у воду, а може і задньою притиснула до дна. З води інколи висувався Найдин хвіст та булькашки повітря спливали на поверхні над розгойданою водою.

Ми вмить знайшли кілька добрих каменюк і не гаючи часу, пішли в наступ. Кенґуру стояла до нас спиною і не сподівалася жадного нападу, як раптом по спині дошкульно вда-

рила каменюка, а кілька інших ще упали перед самою мордою, піднявши густі бризки.

Звірина, мов ошпарена, лишивши свою жертву, кинулась із води і, скільки сили, подалася геть під наші крики й галас.

Я ще дивився їй услід, як Василько, лишивши на траві бінокль, миттю спустився з високого берега в річку, перебрів, ідучи трохи не по шию, на другий бік і кинувся до того місця, де щойно стояла кенґуру. Я бачив, як там загойдалась вода і на поверхні сплила латка мокрої спини ледве живого ще пса. Він ще показував ознаки життя, безпорадно бовтався на одному місці у йоді, але випливти вже не міг. Василько швидко йому допоміг: він схопив свого нещасного друга Найду і виніс на піскуватий пологий берег. Пес лежав, як труп, з заплющеними очима, і тільки його боки то виповнялися, то западали, що показувало на присутність життя в цій тварині. Вода крапельками стікала на пісок.

_ Чи житиме ? — мимоволі в обох щас виникло питання. За кілька хвилин пес почав чхати, кашляти, й вертаючи воду, іноді здригався всім тілом, ніби у нього були —якісь корчі, аж поки підніс голову і підтяг під себе свої простягнуті лапи.

Коли Найда вже став на ноги, Василько взяв його на руки і почав нести додому.

— Ну тепер житиме! Ще й на Україну візьмемо з собою! — гукнув я Василькові, щоб підбадьорити його, і взявши бінокль, сам рушив своєю стороною назад.